

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 512/2010-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 25. novembra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti Ž., a. s., Ž., zastúpenej advokátom JUDr. V. B., Advokátska kancelária, K., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Žilina č. k. 7 C 20/2007-216 zo 6. mája 2009 a rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 8 Co 262/2009-269 z 19. júna 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti Ž., a. s., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. októbra 2010 doručená sťažnosť spoločnosti Ž., a. s., Ž. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného

v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) č. k. 7 C 20/2007-216 zo 6. mája 2009 a rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) č. k. 8 Co 262/2009-269 z 19. júna 2010.

Podaním doručeným ústavnému súdu 4. novembra 2010 právny zástupca sťažovateľky upravil sťažnosť, a to tak, že sťažnosť smeruje len proti krajskému súdu (v bode 1 petitu navrhovaného nálezu však právny zástupca žiadal vysloviť porušenie označených práv aj rozsudkom okresného súdu zo 6. mája 2009). Zároveň zaslal fotokópiu návrhu adresovaného okresnému súdu na pripustenie zámeny účastníka zo 17. septembra 2010 v inej právnej veci vedenej okresným súdom pod sp. zn. 8 C 40/2009, z ktorej má vyplynúť, že sťažovateľ nie je pasívne vecne legitimovaný, čo sa má vzťahovať aj na napadnutú vec na ústavnom súde.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka bola účastníčkou konania (v procesnom postavení odporkyne) v konaní o náhradu škody na zdraví E. Ž.. Okresný súd rozsudkom č. k. 7 C 20/2007-216 zo 6. mája 2009 zaviazal sťažovateľku z titulu náhrady škody na úhradu 7 804,46 € s prísl. a na úhradu trov konania. Na základe odvolania sa sťažovateľky krajský súd rozsudkom č. k. 8 Co 262/2009-269 z 29. júna 2010 rozhodol tak, že napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdil a zaviazal sťažovateľku na úhradu trov odvolacieho konania. Sťažovateľka v napadnutom postupe okresného súdu a krajského súdu namieta nesprávne právne posúdenie jej pasívnej legitimácie v spore, že všeobecné súdy dospeli na základe nesprávne vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, ktoré boli podkladom na nespravodlivé prerokovanie a rozhodnutie vo veci. Tým malo dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Vychádzajúc z uvedených skutočností sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Základné právo Ž., a. s... na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základné právo na spravodlivé prejednanie veci podľa čl. 6 ods.

1Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom OS v Žiline č. j. 7 C 20/2007 zo dňa 06. 05. 2009 v spojitosti s rozsudkom KS v Žiline č. j. 8 Co 262/2009 zo dňa 29. 06. 2010 bolo porušené.

2. Ústavný súd Slovenskej republiky rozsudok OS v Žiline č. j. 7 C 20/2007 zo dňa 06. 05. 2009 a rozsudok KS v Žiline č. j. 8 Co 262/2009 zo dňa 29. 06. 2010 zrušuje a vec vracia Okresnému súdu v Žiline na nové rozhodnutie.

3. Krajský súd v Žiline je povinný uhradiť právnemu zástupcovi sťažovateľa trovy právneho zastupovania za 2 úkony i režijný paušál vo výške 488,58 € v termíne do dvoch mesiacov od tohto nálezu.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. ...

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého

návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom s nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým súdom...

Predmetom sťažnosti je namietané porušenie základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom okresného súdu č. k. 7 C 20/2007-216 zo 6. mája 2009 a rozsudkom krajského súdu č. k. 8 Co 262/2009-269 z 29. júna 2010.

1. Podľa názoru ústavného súdu na konanie o sťažnosti v časti, ktorou sťažovateľka namieta porušenie označených práv rozsudkom okresného súdu č. k. 7 C 20/2007-216 zo 6. mája 2009, nie je daná právomoc ústavného súdu.

Ako vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, právomoc ústavného súdu je daná iba vtedy, ak o ochrane základných práv alebo slobôd nerozhoduje iný súd. Právomoc ústavného súdu je preto v týchto prípadoch subsidiárna. O ochrane práv sťažovateľky, porušenie ktorých namieta vo vzťahu k rozsudku okresného súdu (vo veci rozhodol 6. mája 2009) a proti ktorému sťažovateľka podala odvolanie, rozhodoval v odvolacom konaní krajský súd rozsudkom č. k. 8 Co 262/2009-269 z 29. júna 2010. Vzhľadom na uvedenú

zásadu subsidiarity preto nie je v právomoci ústavného súdu preskúmať rozsudok okresného súdu zo 6. mája 2009.

Vychádzajúc z uvedených skutočností ústavný súd sťažnosť v tejto časti po predbežnom prerokovaní odmietol pre nedostatok svojej právomoci podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

2. Sťažovateľka namieta porušenie ňou označených práv aj rozsudkom krajského súdu č. k. 8 Co 262/2009-269 z 29. júna 2010, ktorým potvrdil rozsudok okresného súdu č. k. 7 C 20/2007-216 zo 6. mája 2009.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti, ktorý rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je v zásade oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach základných slobodách. Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou

medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je daná v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve (I. ÚS 225/03).

Krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku uviedol:

„Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas účastníkom konania (§ 204 ods. 1, § 201 O. s. p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 201 O. s. p.), pričom podanie opravného prostriedku nie je vylúčené podľa § 202 O. s. p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O. s. p.) a rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1 O. s. p.).

Krajský súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi prvostupňového súdu. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ust. § 157 ods. 2 O. s. p. Odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj krajský súd. Z uvedených dôvodov sa krajský súd v odvolacom konaní obmedzil iba na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 219 ods. 2 O. s. p.).

Navrhovateľka sa podaným návrhom doručeným súdu dňa 24. 1. 2007 domáhala sa na odporcovi zaplata sumy 147.789,- Sk spolu s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 124.380,- Sk od 5. 9. 2006 do zaplata titulom náhrady škody z ublíženia na zdraví za úraz - nezaklinená zlomenina krčku stehennej kosti, ktorý utrpela dňa 16. 1. 2006 o 7.30 hod. a ul. ..., sídlisko ... v Ž. v dôsledku pošmyknutia sa na neupravenej, zľadovatelej a neudržiavanej komunikácii. Žalovanú, sumu malo predstavovať bolestné v sume 124.380,- Sk, strata na zárobku počas pracovnej neschopnosti v sume 18.452,- Sk a účelné náklady spojené s liečením v sume 4.957,- Sk. V priebehu konania sa domáhala zmeny návrhu spočívajúcej v rozšírení a to o sumu 2.898,76 € predstavujúcu sťaženie spoločenského uplata a sumu úrazového príplatku predstavujúceho náhradu za stratu na zárobku počas

druhej pracovnej neschopnosti t.j. 616,81 € po odpočítaní nesprávne uplatnenej sumy 11,62 €. Domáhala sa preto na žalovanom zaplataenia celkovej sumy 7.804,46 € s úrokmi z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 4.128,66 € od 5. 9. 2006 do zaplataenia.

Odporca v odvolaní namietal v prvom rade ako nesprávne právne posúdenú pasívnu legitímáciu v spore.

Navrhovateľka vyvodzovala túto zo skutočnosti, že vlastníkom chodníka na ul. ... (parcela č. ... a parcela č. ...), na ktorom utrpela úraz je podľa výpisu z LV č. ... pre k. ú. Ž., ktoré Všeobecným záväzným nariadením zverilo zimnú údržbu ciest a chodníkov (verejných priestranstiev) v jeho vlastníctve spoločnosti Ž., a. s., Ž. - odporcovi.

Krajský súd v prechádzajúcom zrušujúcom uznesení zo dňa 28. 10. 2009 č. k. 8 Co 171/2008-160 sa zo záverom okresného súdu, že odporca je správcom chodníka, na ktorom došlo k úrazu navrhovateľky pádom, lebo bol založený Mestom Ž. za účelom aj správy pozemných komunikácií sa stotožnil a preto považoval odporcu v spore za pasívne legitimovaného. Z toho dôvodu okresný súd sa v ďalšom konaní opätovnou námietkou odporcu, že nieje správcom predmetnej komunikácie nezaoberal.

Odvolací súd v tomto konaní zotrval na svojom prechádzajúcom právnom závere o pasívnej legitímácii odporcu v spore a odvolanie odporcu v tejto časti nepovažoval za dôvodné. Na tomto mieste poukazuje aj na to, že zodpovednosť za správu uvedeného chodníka odporca aj uznal listom zo dňa 5. 9. 2006 (č. l. 40 spisu).

Ďalej odporca v odvolaní vytýkal súdu, že vykonané dôkazy viedli k nesprávnym skutkovým zisteniam.

Odvolanie odporcu nepovažoval za dôvodné. Prvostupňový súd vyhodnotil výpovede jednotlivých účastníkov konania, svedkov a listinné dôkazy, s ktorými sa oboznamoval náležite a správne vychádzal pri rozhodnutí zo špeciálneho predpisu t.j. cestného zákona a to konkrétne ustanovenia § 9a ods. 3. Výpovede svedkov, ktorí boli prítomní v čase úrazu navrhovateľky alebo v krátkom čase po ňom, uvádzali, že bolo šmykľavo, bol ľad, nebolo posypané a ak bol posyp bol v ľade, boli rozhodujúcim dôkazom. Najmä svedkyňa Ing. M. R. ako svedok úrazu potvrdila jednak úrazový dej ako aj stav chodníka v rozhodnom čase. Odporca žiadnym spôsobom nepreukázal, že k úrazu navrhovateľky došlo inak ako táto uviedla a preukázala.

Po zrušení predchádzajúceho súdneho rozhodnutia bolo doplnením dokazovania preukázané, že posyp bol vykonaný dňa 13. 1. 2006 v čase od 21.00 hod. do 22.30 hod. a následne dňa 16. 1. 2006 od 8.00 hod. do 9.30 hod. K úrazu navrhovateľky došlo dňa 16. 1. 2006 okolo 7.30 hod. Od posledného posypu do času úrazu navrhovateľky posyp nebol vykonávaný a preukázané, že nebol ani kontrolovaný. Situácia v tomto časovom období -mesiac január sa podľa odvolacieho súdu bez kontrol nezaobíde. Okrem toho nenastala žiadna mimoriadna situácia spočívajúca v náhlej zmene počasia, ktorá by si vyžadovala zo strany odporcu mimoriadny zásah a ktorá by ho preto zodpovednosti zbavila. Pokiaľ ide o možnosti, ktoré mali byť odporcom využité, kontrola miest, odstránenie závad, upozornenie), tento neunesol dôkazné bremeno. Chodník bol frekventovaný z hľadiska využívania čo uvádza aj samotný odporca v odvolaní a na takom mieste upozornenia, resp. výstrahy v rámci preventívnych opatrení majú svoje opodstatnenie, Z toho, že podľa odporcu nedošlo k ďalším úrazom či nahláseniu sťažností nemožno vyvodzovať, že chodník bol upravený a posypaný. Odporca tak nepreukázal také okolnosti, ktoré by svedčili pre jeho zbavenie zodpovednosti. Objektívna zodpovednosť odporcu je preto aj podľa odvolacieho súdu v tomto prípade daná a nárok navrhovateľky aj pokiaľ ide o výšku opodstatnený.

Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok okresného súdu vrátane úrokov z omeškania a trov konania stotožniac sa so záverom okresného súdu ako vecne správny potvrdil. “

Z rozhodnutia krajského súdu vyplýva, že do odôvodnenia svojho rozsudku uviedol postup, akým dospel k záverom o potvrdení rozsudku okresného súdu, jeho rozsudok obsahuje výklad právnych noriem, ktorý nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny. Krajský súd sa stotožnil s postupom a rozsudkom okresného súdu spôsobom, z ktorého je zrejmé, že postup a rozsudok okresného súdu považuje za zodpovedajúci zákonu.

Podľa názoru ústavného súdu krajský súd vykonal ústavne súladný výklad platných právnych predpisov, ktorý nie je svojvoľný a nepopiera zmysel interpretovaných a použitých právnych noriem.

Na tomto závere treba trvať napriek tomu, že sťažovateľka nesúhlasí s právnym názorom krajského súdu, pretože porušenie základného práva nemožno vidieť len v tom, že krajský súd postupoval a rozhodoval bez toho, aby sa stotožnil s právnym názorom sťažovateľky.

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil, že sťažnosť sťažovateľky je v tejto časti zjavne neopodstatnená, a preto ju odmietol už na predbežnom prerokovaní sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. novembra 2010